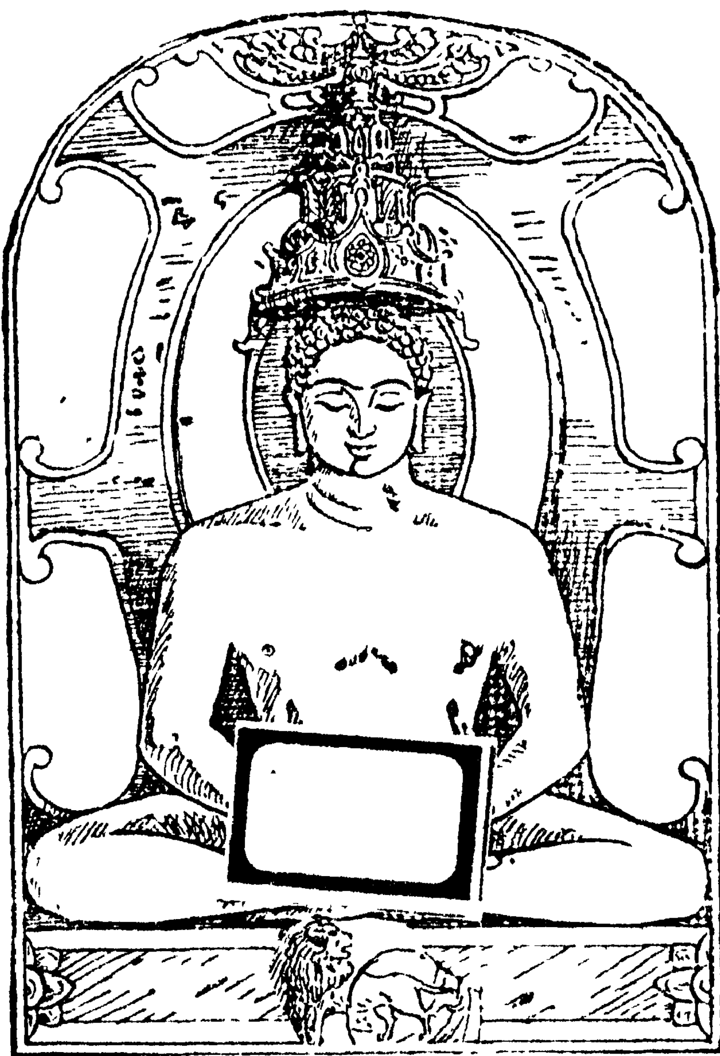
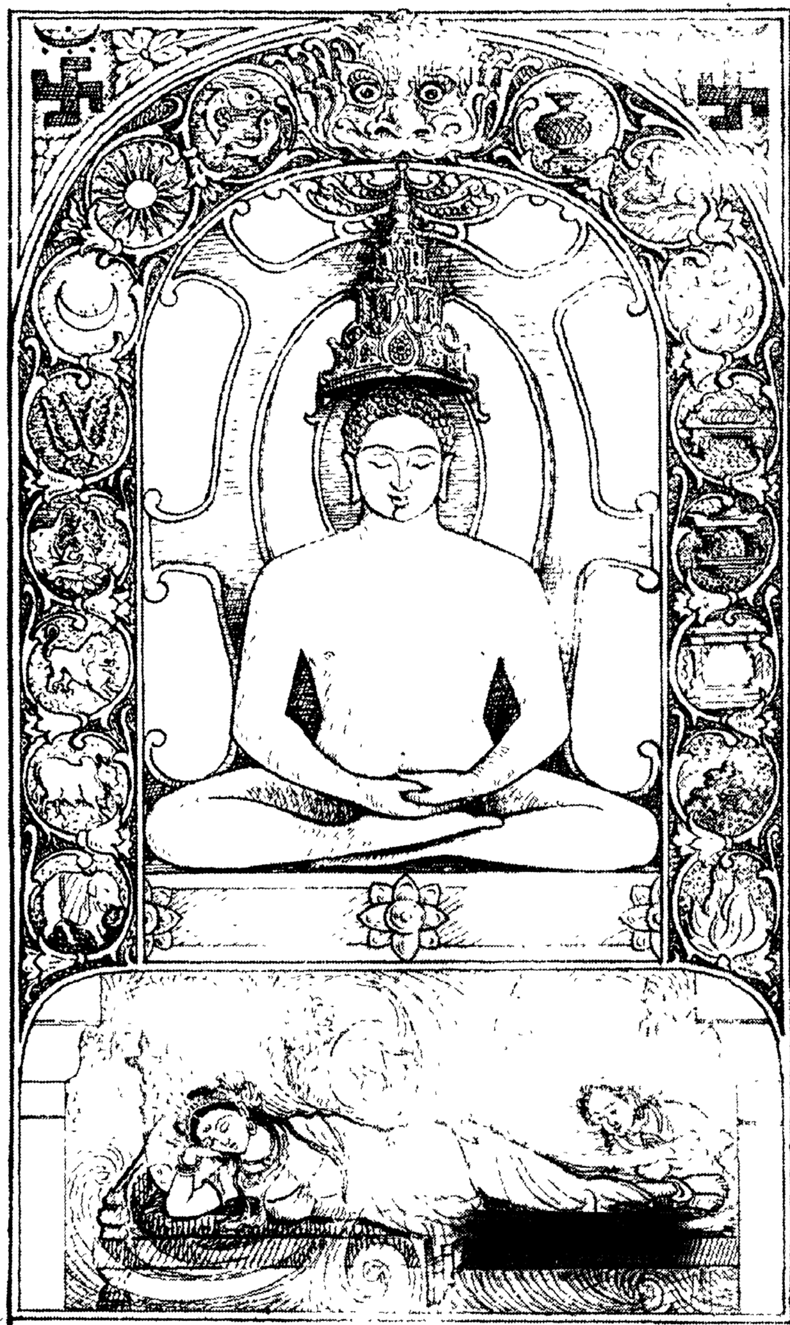
ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ

ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ

ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ

ಭಗವಾನ್
ಮಹಾವೀರ

ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ

“ಜೀವಮಜೀವಂ ದವ್ವಂ ಜಿಣನರವಸಹೇಣ ಜೇಣ ಣಿದ್ದಿಟ್ಠಂ
ದೇವಿಂದವಿಂದವಂದಂ ವಂದೇ ತಂ ಸವ್ವದಾ ಸಿರಸಾ”

ಯಾವ ಜಿನವರವೃಷಭನಿಂದ
ಜೀವ ಅಜೀವ ದ್ರವ್ಯಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದುವೋ
ಆ ದೇವೇಂದ್ರವೃಂದವಂದ್ಯನನ್ನು
ಸರ್ವದಾ ಶಿರಸಾ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶಾಕ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಟಪ,
ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೮] **ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ—ಬೆಂಗಳೂರು.** [ನಾಲ್ಕಾಣೆ

ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ
ಅವರ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಕಡಲೆಪುರಿ ಚುಟಕ ಗುಲಗಂಜಿ
ಕೆನೆಹಾಲು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ

ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ
ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಶ್ರೀ ಹರ್ಷ ಅಶೋಕ ಮೌರ್ಯ

ರತ್ನನ ಪದಗಳು ಶಾಂತಿ ರತ್ನನ ದೋಸ್ತಿ ರತ್ನ
ಗಂಡುಗೊಡಳಿ ಹನಿಗಳು ಬೆಳುದಿಂಗಳು

(ಉಳಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕಡೆಗೆ)

ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶ ಮುದ್ರಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು .

ಪ್ರವೇಶ

ಇಂದು ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿ.

ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯು ಬುದ್ಧನ ಜನನ ಬೋಧಿದರ್ಶನ ಪರಿನಿರ್ವಾಣಗಳ ದಿನವೆಂದು ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ಮಾನ್ಯವಾದಂತೆ ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿಯು ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರನ ಜನ್ಮದಿನವೆಂದು ಜೈನರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ. ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಂದು ಸರ್ವತ್ರ ಬುದ್ಧಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವಂತೆಯೇ ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿಯಂದು ಮಹಾವೀರ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಸರ್ವತ್ರ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದುದು ಯೋಗ್ಯವಾದರೂ ಏನೋ, ಏಕೋ, ಈ ಜಯಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಲವಲವಿಕೆ ಉತ್ಸಾಹಗಳು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಜೈನರಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಜನರು ಬುದ್ಧನಿಂದ ಕಲಿತ ಅನೇಕ ಮಹಾ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ

"ಉಕ್ಕಾಧರೋ ಮನುಸ್ಸಾನಂ ನಿಚ್ಚಂ ಅಪಚಿತೋ ಮಯಾ"

ಎಂಬುದೂ ಒಂದು. (ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಕಾಣದ) ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ (ಕಣ್ಣು ಕಾಣಲೆಂದು ಜ್ಞಾನದ) ಪಂಜು ಹಿಡಿದವರನ್ನು ನಾನು ಸದಾ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂಬುದು ಬುದ್ಧನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವ ಮಾತು.

ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ "**ಉಲ್ಕಾಧರ**"ರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಹಿರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನನಾದ '**ನಿಗಂಠ ನಾಥಪುತ್ತ**'ನೆಂಬವನು, ಜೈನರ ಚರಮ ತೀರ್ಥಂಕರನೆನಿಸಿ "**ಮಹಾವೀರ**"ನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಾದವನೂ ಒಬ್ಬನು. ಆ ಮಹಾಪುರುಷನ ವಿಷಯವಾಗಿ ದಿಗಂಬರ, ಶ್ವೇತಾಂಬರ, ಸ್ಥಾನಕವಾಸಿ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಆತನ ಜೀವನವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಬಯಕೆ ಹಲವು ವರುಷದಿಂದ ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಿದ್ಧತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ರೀತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕಳೆದ ದೀಪಾವಳಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ '**ಮಹಾವೀರನ ಮಾತುಕತೆ**'ಯನ್ನು ಕೆಲವರಾದರೂ ನೋಡಿರಬಹುದು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದಿಗಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆದ ಮಹಾವೀರನ ಜೀವನಚರಿತ್ರನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಜೈನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೈನರಲ್ಲದವರಿಗಾಗಿ

ಬರೆದಿರುವೆನಾದುದರಿಂದ ಜೈನ ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ತುಂಬದೆ ತೀರದ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಜೈನ ಬಾಂಧವರು ಇದನ್ನು ಅಪಚಾರವೆಂದು ಗಣಿಸದಿರುವ ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಪರಿಭಾಷೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾದರೆ, ದಯೆಮಾಡಿ ನನ್ನ '**ಮಹಾವೀರನ ಮಾತುಕತೆ**'ಯ ಕಡೆಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಇಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು 'ಉತ್ತರ ಪುರಾಣ'ದ ಕಡೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಜೈನಧರ್ಮಭೂಷಣ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಶೀತಲಪ್ರಸಾದರಿಗೂ, 'ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ'ವನ್ನು ನೋಡಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮೈಸೂರಿನ ಓರಿಯೆಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯವರಿಗೂ, ಬಾಬೂ ಕಾಮತಾ ಪ್ರಸಾದಜಿಯವರ ಹಿಂದೀ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಒದಗಿಸಿದ ಸೂರತ್ತಿನ ಮೂಲಚಂದ್ ಕಿಸನದಾಸ್ ಕಪಾಡಿಯಾ ಅವರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಸಹಾಯಮಾಡಿರುವ ಜಗಮಂದರಲಾಲ್ ಜೈನಿಯನರ "ಔಟ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಆಫ್ ಜೈನಿಸಂ" ಗ್ರಂಥಕ್ಕೂ ನಾನು ಋಣಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಚಿತ್ರಿಸಿದುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ಜಿನಮೂರ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ತೀರ್ಥಕರ ಮಾತೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನೂ ಸುತ್ತ ಆಕೆ ಕಂಡ ಹದಿನಾರು ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗುಳ ಶ್ರೀಮಠದಿಂದ ಶ್ರೀಯುತ ಜಿ. ಪಿ. ಪಮ್ಮಯ್ಯನವರು ತೆಗೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಹಾವೀರಸ್ವಾಮಿಯ ಮೂರ್ತಿ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞ.

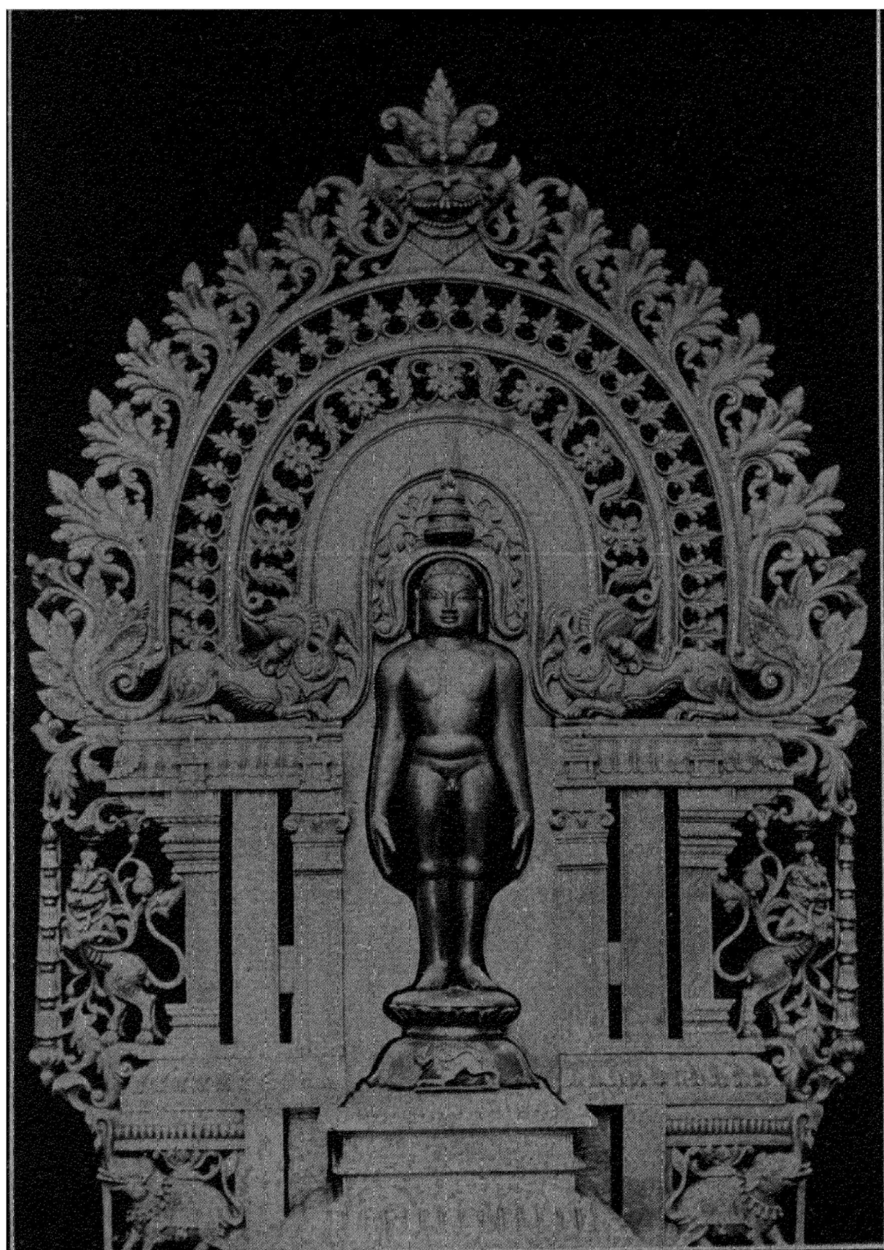
ಈ ಸಣ್ಣ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಈ ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿಯ ಮಹಾವೀರ ಜಯಂತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆ ಉಲ್ಕಾಧರನ ಬಗೆಗೆ ನನಗಿರುವ ಗೌರವದ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಮಾದಗಳೇನಾದರೂ ಇರುವಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲವರು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ತಿದ್ದಬೇಕು.

* ಜೈನಂ ಜಯತು ಶಾಸನಂ *

ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ

೧೨-೪-'೩೮

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ

ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ

ತೀರ್ಥಂಕರರು

“ಅರ್ಜುನ,
ಧರ್ಮ ಕುಂದಿದಾಗಲೆಲ್ಲ,
ಅಧರ್ಮ ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗಲೆಲ್ಲ,
ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.
“ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ
ಕೆಟ್ಟವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ
ಧರ್ಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ
ಯುಗಯುಗದಲ್ಲೂ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿಬರುತ್ತೇನೆ”

ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದನು.

ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಧರ್ಮವು ಒಂದಾನೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಂದುತ್ತದೆಂದೂ, ಭಗವಂತನು ಲೋಕದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಅವತಾರಮಾಡಿ ಕುಂದಿದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಧರ್ಮದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿ ತಿರುವುವನೆಂದೂ ಹಿಂದುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದುಬಂದ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನು, ಆಮೆ, ವರಾಹ ಮೊದಲಾದ ದಶಾವತಾರಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಇವು ಹತ್ತು ಅವತಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಪಿಲ ಋಷಭ, ನರನಾರಾಯಣ, ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಅವತಾರಗಳುಂಟು.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವತಾರ ಮಾಡುವನೆಂದು ಹಿಂದುಗಳು ಹೇಳುವ ದೇವರನ್ನು ಜೈನರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ದೇವರ ಸಮಾನರೆಂದು ಎಣಿಸಿ ಪೂಜೆಮಾಡುವ **ತೀರ್ಥಂಕರ**ರೆಂಬ ಮಹಾಪುರುಷರು ಹಿಂದುಗಳ ದೇವರಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಹೋಲುವರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ತೀರ್ಥಂಕರರೆಂಬವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು. ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ನರಕದಲ್ಲಿ, ಒಮ್ಮೆ ಮೃಗವಾಗಿ, ಒಮ್ಮೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ, ಒಮ್ಮೆ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅಲೆದಾಡುವರು. ಬರುಬರುತ್ತ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಬೆಳೆಸುವರು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿ, ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಜನ್ಮತಾಳಿ, ತೀರ್ಥಂಕರನಾಗುವ ಫಲ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಕರ್ಮವನ್ನು ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ, ಸತ್ತಮೇಲೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಅಲ್ಲಿಯ ಆಯುಷ್ಯ ಕೊನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ, ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷಯಗೊಳಿಸಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು, ತೀರ್ಥಂಕರರೆನಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವರು.

ಪಂಚ ಕಲ್ಯಾಣಗಳು

ಈ ತೀರ್ಥಂಕರರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಅವತರಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಂಶದಲ್ಲಿಯೆ ಹುಟ್ಟಿಬರುವನು. ಆತನ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೌಧರ್ಮ ಸ್ವರ್ಗದ ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು, ತೀರ್ಥಂಕರನ ತಾಯಿಯಾಗುವಾಕೆಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವರು. ಆಗ **ಪಂಚಾಶ್ಚರ್ಯ**ವಾಗುವುದು: ಎಂದರೆ- ಚಿನ್ನದ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವುದು, ದೇವತೆಗಳು ಹೊಗಳುವರು, ಸುರದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗುವುದು, ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೂಮಳೆಗರೆಯುವುದು.

ತೀರ್ಥಂಕರನು ಅವತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆತನ ತಾಯಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಶುಭಸ್ವಪ್ನಗಳಾಗುವುವು. ಆಕೆಯು ಆನೆ, ಎತ್ತು, ಸಿಂಹ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಎರಡು ಹೂಮಾಲೆ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಎರಡು ಮೀನು, ಎರಡು ತುಂಬಿದ ಕೊಡ, ಪದ್ಮಸರಸ್ಸು, ಸಮುದ್ರ, ಸಿಂಹಾಸನ, ದೇವವಿಮಾನ, ನಾಗಭವನ, ರತ್ನದ ರಾಶಿ, ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಬೆಂಕಿ—ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವಳು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಲಾಂಛನವು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದಂತೆಯೂ ಸ್ವಪ್ನ ಕಾಣುವಳು. ಈ ಅವತಾರವಾದಾಗ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ತೀರ್ಥಂಕರನ ತಾಯಿತಂದೆಗೆ ಮಂಗಲಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿದು ಹೋಗುವರು. ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರು ತೀರ್ಥಂಕರನ ತಾಯಿಯ ಶುಶ್ರೂಷೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ನಿಲ್ಲುವರು. ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು '**ಸುರಲೋಕಾವತರೋತ್ಸವ**' ಅಥವಾ '**ಗರ್ಭಕಲ್ಯಾಣ**' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳನಂತರ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಜನನವಾಗುವುದು. ಆಗ ಮೂರು ಲೋಕವೂ ಸಂತೋಷಪಡುವುದು. ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದವರು ಭೂಮಿಗೆ ಬರುವರು. ಇಂದ್ರನ

ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆ ಇಂದ್ರಾಣಿಯು ತೀರ್ಥಂಕರನ ತಾಯಿಗೆ ಮಾಯಾನಿದ್ರೆ ಬರಿಸಿ, ಆಕೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾಯಾ ಶಿಶುವನ್ನು ಇರಿಸಿ, ತೀರ್ಥಂಕರನಾಗಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಡುವಳು. ಇಂದ್ರನು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಐರಾವತವೆಂಬ ತನ್ನ ಆನೆಯನ್ನು ಏರಿ ಮೇರುಪರ್ವತದ ತುದಿಯ ಪಾಂಡುಕ ಶಿಲೆಯ ಬಳಿಗೆ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಹೋಗುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಚಿನ್ನದ ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ ಮಗುವಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸುವನು. ಮಗುವಿಗೆ ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚುವರು, ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವರು. ಅನಂತರ ಮಗುವನ್ನು ತಂದು ತಾಯಿತಂದೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಮರಳಿ ಹೋಗುವರು. ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು '**ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ**' ಅಥವಾ '**ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ ಕಲ್ಯಾಣ**' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ತೀರ್ಥಂಕರನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವನು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಸರ ಹುಟ್ಟುವುದು. ತಾನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಲೋಕಾಂತಿಕರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಆತನು ವೈರಾಗ್ಯಹೊಂದಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸಿ ಆತನ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವರು. ಇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಂಗಲಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವರು. ತೀರ್ಥಂಕರನು ತಾಯಿತಂದೆಯನ್ನೂ ಪರಿವಾರವನ್ನೂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳು ತನಗಾಗಿ ತಂದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹತ್ತುವನು. ದೇವತೆಗಳು ಅದನ್ನು ಬಹು ವೈಭವದಿಂದ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಊರಾಚೆಯ ವನದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತೀರ್ಥಂಕರನು ಪರ್ಯಂಕಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಉಪವಾಸವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ತನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಂದವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು, 'ಓಂ ನಮಸ್ಸಿದ್ಧೇಭ್ಯಃ' ಎಂದು ಐದು ಮುಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಲೆಗೂದಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವನು. ಇಂದ್ರನು ಅದನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆತುಕೊಂಡು ಪೂಜಿಸಿ ಕ್ಷೀರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವನು. ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು '**ಪರಿನಿಷ್ಕ್ರಾಂತಿ ಮಹೋತ್ಸವ**' ಅಥವಾ '**ಪರಿನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಕಲ್ಯಾಣ**' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಮುಂದೆ, ತೀರ್ಥಂಕರನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಇತರರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲ '**ಮನಃಪರ್ಯಯ**'ವೆಂಬ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು. ಆಗಲೂ ಪಂಚಾಶ್ಚರ್ಯಗಳು ಆಗುವುವು. ಅನಂತರ ತೀರ್ಥಂಕರನು ತನಗೆ ಬಂದೊದಗಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು '**ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ**'ವೆಂಬ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗುವನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆತನನ್ನು **ಜಿನ, ಅರ್ಹತ, ತೀರ್ಥಂಕರ** ಎಂದು ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವರು. ಈ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಕೂಡ

ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿದು ಹೋಗುವರು. ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ '**ಕೈವಲ್ಯ ಬೋಧೋತ್ಸವ**' ಅಥವಾ '**ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ ಕಲ್ಯಾಣ**' ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತೀರ್ಥಂಕರನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಸಂಚರಿಸುವನು. ಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕುಬೇರನು ಇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ '**ಸಮವಸರಣ**'ವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಚಲಿಸುವ ಮಂಟಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವನು. ಚಿನ್ನ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆ ವಿಶಾಲವಾದ ಮಂಟಪದ ನಡುವೆ ಒಂದು ಗಂಧಕುಟಿ; ಅದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮಂಟಪ; ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಮೇಖಲೆಯ ಪೀಠ; ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರದೆಂಟು ಎಸಳುಗಳ ತಾವರೆ; ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಬೆರಳು ಬಿಟ್ಟು ತೀರ್ಥಂಕರ ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಸಮವಸರಣದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಮುಖ್ಯ ಶಿಷ್ಯರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತರಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಬಂದು ನೆರೆಯುವರು. ಮನುಷ್ಯರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡುವರು. ಕೇಳಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರನು ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವನು. ಆತನ ಸಮವಸರಣ ಮಂಡಲವು ಸಂಚಾರಮಾಡಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಹಜ ವೈರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುವು. ಇದು ಸ್ವಾಮಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಮಹಿಮೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತ, ಜನರನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತ, ತೀರ್ಥಂಕರನು ತನ್ನ ಆಯುಸ್ಸು ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ವಿಹರಿಸುವನು. ವಿಹರಿಸಿ, ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವೆಂಬ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವನು. ಆಗ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ದಹನ ಮಾಡಿ, ಆ ಪವಿತ್ರ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳಿ, ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿದು ಹೋಗುವರು. ಈ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು '**ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಮಹೋತ್ಸವ**' ಅಥವಾ '**ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಕಲ್ಯಾಣ**' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತೀರ್ಥಂಕರರು

ಈ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಹಿಂದುಗಳ ಅವತಾರಗಳಂತೆಯೇ ಕುಂದಿದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದವರೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿತು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನವಾಗಿದ್ದ ಧರ್ಮವು ಕುಂದಿ ಕುಂದಿ ಹೀನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯುವ ಸಮಯವನ್ನು ಜೈನರು **ಅವಸರ್ಪಿಣಿ** ಸಮಯವೆಂದು ಕರೆಯುವರು; ಹೀನವಾದ ಧರ್ಮವು ಬೆಳೆಬೆಳೆದು ತನ್ನ

ಮುಂಚಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಬೇಕಾಗುವ ಸಮಯವನ್ನು **ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿ** ಸಮಯವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿ ಅವಸರ್ಪಿಣಿ ಎಂಬವು ಯುಗಗಳಂತೆಯೇ ಕಾಲವನ್ನು ಆಳೆಯುವ ದೊಡ್ಡ ಅಳತೆಗಳು. ಯುಗಯುಗದಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನು ಅವತಾರ ಮಾಡುವನೆಂದು ಹಿಂದುಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ, ಪ್ರತಿ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತೀರ್ಥಂಕರರೂ ಪ್ರತಿ ಅವಸರ್ಪಿಣಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತೀರ್ಥಂಕರರೂ ಅವತರಿಸುವರೆಂದು ಜೈನರು ಹೇಳುವರು.

ಈಗ ನಾವು ಬದುಕಿರುವುದು ಅವಸರ್ಪಿಣಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ಈ ಅವಸರ್ಪಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಋಷಭ, ಅಜಿತ, ಸಂಭವ, ಅಭಿನಂದನ, ಸುಮತಿ, ಪದ್ಮಪ್ರಭ, ಸುಪಾರ್ಶ್ವ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭ, ಪುಷ್ಪದಂತ, ಶೀತಲ, ಶ್ರೇಯಾಂಸ, ವಾಸುಪೂಜ್ಯ, ವಿಮಲ, ಅನಂತ, ಧರ್ಮ, ಶಾಂತಿ, ಕುಂಥು, ಅರ, ಮಲ್ಲಿ, ಮುನಿಸುವ್ರತ, ನಮಿ, ನೇಮಿ, ಪಾರ್ಶ್ವ, ಮಹಾವೀರ ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ವರು ತೀರ್ಥಂಕರರು ಆಗಿ ಹೋದರು.

ಇವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ತೀರ್ಥಂಕರನಾದ ಋಷಭನಾಥನು ಕೃತಯುಗಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಅವನಿಂದಲೇ ಕೃತಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಡೆಯವನಾದ ಮಹಾವೀರ ಸ್ವಾಮಿಯು ಜನ್ಮತಾಳಿ ಇಂದಿಗೆ ೨೫೩೭ ವರ್ಷ ಸಂದುವು.

ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರ್ಥಂಕರ ಮಹಾವೀರ ಸ್ವಾಮಿ

ಪ್ರತಿ ತೀರ್ಥಂಕರನೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಂತೆಯೇ ಇದ್ದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮದಿಂದ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಓಡಿಯಾಡಿ, ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೀರ್ಥಂಕರನಾಗುವನೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿತು. ಮಹಾವೀರನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಸದ್ಯಃಕಾಲದ ಕಡೆಯ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಜೀವನವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಾಗ ಆತನು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತ ಬಂದನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮಹಾವೀರನ ಜೀವವು ಎಲ್ಲ ಜೀವಗಳಂತೆಯೇ ಅನಾದಿಯಾದುದು, ಎಂದರೆ ಗಣನೆಗೆ ಸಿಲುಕದಷ್ಟು ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತಹದು. ಆ ಎಲ್ಲ ಭವಗಳನ್ನೂ ಹೆಸರಿಸುವುದು ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸವಾಗುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ಭವದಿಂದ ಆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೋ ಆ ಭವದಿಂದ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಹಾವೀರನ ಜೀವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಮಹಾವೀರನು ಕೃತಯುಗಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರೂರವನೆಂಬ ಬೇಡನಾಗಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದನು. ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಆತನು ಸಾಗರಸೇನನೆಂಬ ಮುನಿಯಿಂದ ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಅಹಿಂಸಾದಿ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಬಹುದಿನಗಳವರೆಗೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಸತ್ತನಂತರ ಆ ವ್ರತಪಾಲನೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸೌಧರ್ಮಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವನಾದನು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಸವಿದು ಆ ದೇವನು ಆದಿ ತೀರ್ಥಂಕರನಾದ ಋಷಭಸ್ವಾಮಿಯ ಮಗನೂ ಪ್ರಥಮ ಚಕ್ರೇಶನೂ ಆದ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಮರೀಚಿಯೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಋಷಭನಾಥನ ಸಂಗಡವೇ ದಿಗಂಬರೀಯ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಆ ಕಠಿಣವಾದ ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಅದರಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿ ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವೆನಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಆ ಕಾಯಕ್ಲೇಶದ ಬಲದಿಂದ ಐದನೆಯ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿಯಲು, ಕೌಲೀಯಕ ನಗರದ ಕೌಶಿಕನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮಗನಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಥ್ಯಾತತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ತಾನು ಆಚರಿಸಿದ ಕಾಯಕ್ಲೇಶದ ಫಲವಾಗಿ ಸತ್ತನಂತರ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವನಾದನು.

ಆ ಸ್ವರ್ಗದ ವಿಷಯಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದು, ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿಯುವಾಗ ಶೋಕಪಡುತ್ತ ಸತ್ತು, ಸ್ಥೂಣಾಗಾರವೆಂಬ ನಗರದಲ್ಲಿನ ಭಾರದ್ವಾಜನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಪುಷ್ಪಮಿತ್ರನೆಂಬ ಮಗನಾದನು. ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಹಠಯೋಗವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ಸತ್ತನಂತರ ಪುನಃ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯಾದನು.

ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಲು ಅಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿಹೊಂದಿ ಶ್ವೇತಿವಿಕಾನಗರಿಯ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅಗ್ನಿಸಹನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಭೂತಿಯುಳ್ಳ ದೇವನಾಗಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದನು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿಯಲು ಭೂಮಿಗಿಳಿದು ಮಂದಿರವೆಂಬ ಪುರದಲ್ಲಿ ಗೌತಮನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅಗ್ನಿಮಿತ್ರನೆಂಬ ಮಗನಾದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತನಂತರ ಪುನಃ ದೇವನಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಸ್ವಸ್ತಿಮತೀ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಶಯನನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭಾರದ್ವಾಜನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜೀವನ ಮುಗಿಯಲು ಸತ್ತು, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

ಅಲ್ಲಿ ದೇವಾಂಗನೆಯರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗಿದ್ದು ಅವರ ವಿಯೋಗದ ಭಯದಿಂದ ಬಹುವಾಗಿ ಸಂತಾಪಪಡುತ್ತ, ಅಳುಆಳುತ್ತ ಸತ್ತು, ಬಹುಕಾಲದ ತನಕ ನರಕದಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುತ್ತುತ್ತ ತಿರುಗಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪಾಪದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳ ಪರಿಪಾಕದಿಂದ ರಾಜಗೃಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶಾಂಡಿಲ್ಯನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಸ್ಥಾವರನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮಸ್ಕರೀ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಂತೆ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿ, ಜೀವನದ ಕಡೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು.

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಚ್ಯುತಿಹೊಂದಿ ಪುನಃ ರಾಜಗೃಹ ನಗರದ ರಾಜನಾದ ವಿಶ್ವಭೂತಿಗೆ ವಿಶ್ವನಂದಿಯೆಂಬ ಮಗನಾದನು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಭೂತಿಯು ತನ್ನ ಸೋದರನಾದ ವಿಶಾಖಭೂತಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ತಾನು ಸಾಧುವಾದನು. ಆಗ ವಿಶ್ವನಂದಿಗೆ ಯುವರಾಜ ಪದವಿ ಬಂತು. ಅದರಿಂದ ವಿಶಾಖಭೂತಿಯ ಮಗನಾದ ವಿಶಾಖನಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವನಂದಿಯಲ್ಲಿ ಈರ್ಷ್ಯೆಯಾಯಿತು. ವಿಶಾಖನಂದಿಗೂ ವಿಶ್ವನಂದಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ವಿಶ್ವನಂದಿಯು ತಾನು ವಿಜಯಿಯಾದರು ಕೂಡ, ವೈರಾಗ್ಯ ತಾಳಿ ಸಾಧುವಾದನು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಖಭೂತಿ ಕೂಡ ಮುನಿಯಾದನು. ವಿಶಾಖನಂದಿಯು ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟನಾದನು. ಒಮ್ಮೆ ಮುನಿಯಾದ ವಿಶ್ವನಂದಿಯು ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಸು ತಿವಿದು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಳಿಯಿದ್ದ ವಿಶಾಖನಂದಿಯು ಆಗ ಅವನನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ವಿಶ್ವನಂದಿಯು ಕೋಪಗೊಂಡು, ಸತ್ತನಂತರ ಹತ್ತನೇ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವನಾದನು.

ಆ ದೇವನು ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಲ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಪೋದನಪುರದ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಬಾಹುಬಲಿಗೆ ತ್ರಿಪೃಷ್ಠನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದನು. ವಿಶಾಲರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಅನುಪಮವಾದ ಸುಂದರಿಯರನ್ನೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಅನುಭೋಗಿಸಿ, ಸದಾ ಹಿಂಸಾದಿ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತನಾಗಿದ್ದು ಸತ್ತನಂತರ ನರಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದನು.

ನರಕದಲ್ಲಿನ ಜೀವನಕಾಲ ಕಡೆಯಾಗಲು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಪ್ರವಿಪುಲ ಸಿಂಹ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹನಾದನು. ಆಗಿ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನೇ ನಡೆಸುತ್ತ ಸತ್ತು, ಪುನಃ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುನಃ ವರಾಹವೆಂಬ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹವಾಗಿ ಜನಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ಜೀವ ಜರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಆ ಜೀವದ ಪೂರ್ವಶುಭದ ಉದಯದಿಂದ ಅಮಿತಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಮಿತಪ್ರಭು ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಚಾರಣ ಮುನಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಿಂಸಾದಿ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಆಗಿನ ಶುಭಭಾವನೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆ ಸಿಂಹ ಸತ್ತನಂತರ ಸೌಧರ್ಮ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಧ್ವಜನೆಂಬ ದೇವನಾಯಿತು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಲಾನಂತರ ಕಚ್ಛದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಹೇಮಪುರದ ರಾಜನಾದ ಕನಕಾಭನಿಗೆ ಕನಕಧ್ವಜನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ, ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುನಿಯ ಬಳಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೇಳಿ, ದಿಗಂಬರೀಯ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಶುದ್ಧಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದನು. ಜೀವಿತದ ಕಡೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲೇಖನ ವ್ರತದಿಂದ ಸತ್ತು ಎಂಟನೆಯ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವನಾದನು. ಆಗ ಆತನಿಗೆ ದೇವಾನಂದನೆಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು.

ದೇವಾನಂದನು ಆ ಸ್ವರ್ಗದ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಕೂಡ ವೀತರಾಗನಾದ ಜಿನನನ್ನು ಸದಾ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದನು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ದೇವಾನಂದನು ಸತ್ತನಂತರ ಉಜ್ಜಯಿನೀ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ರಜಸೇನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಹರಿಷೇಣನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಶ್ರಾವಕರ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರ ಜತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಡೆಗೆ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠನೆಂಬ ಮುನಿಯ ಬಳಿ ಸಾಧುವಾಗಿ, ಪರಮ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ, ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಪ್ರೀತಿವರ್ಧನವೆಂಬ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದೇವನಾದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಸುಖಗಳನ್ನು ಸವಿದು, ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ಕ್ಷೇಮದ್ಯುತಿ ನಗರದ ಧನಂಜಯನೆಂಬ ರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರನೆಂಬ ಮಗನಾದನು. ಅವನಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸಂಪತ್ತಿತ್ತು, ಬುದ್ಧಿ ವೈಭವಗಳಿದ್ದುವು, ಮಹಾಬಲವಿತ್ತು. ಆದರೂ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಜಿನೇಂದ್ರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತ ಸಮಸ್ತ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು. ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಭೋಗಗಳ ರಸವನ್ನು ಸವಿದು, ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಥಂಕರ ಭಗವಂತನ ಸಮವಸರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಚಕ್ರವರ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಸಮನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು, ಕ್ಷೇಮಂಕರನೆಂಬ ಆಚಾರ್ಯನ ಬಳಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿ, ವ್ರತಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾವನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ರುಚಕವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದೇವನಾದನು.

ಆ ದೇವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಳಿದು ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದ ನಂದಿವರ್ಧನನೆಂಬ ರಾಜನಿಗೆ ನಂದನನೆಂಬ ಮಗನಾದನು. ರಾಜನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಪಿಹಿತಾಸ್ರವನೆಂಬ ಮುನಿಯ ಬಳಿ ದೀಕ್ಷೆಕೊಂಡನು. ಒಂದು ಸಲ ನಂದನನು ಆ ಮುನಿಯ ಬಳಿ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟಲು, ತಾನೂ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಮುನಿಯಾದನು. ಆಗಿ, ಶೀಲ ಸಂಯಮ ವ್ರತ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಪುಷ್ಪೋತ್ತರವೆಂಬ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದೇವನಾದನು.

ಆ ದೇವನು ತನ್ನ ದೇವಲೋಕದ ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಂಡಲನಗರದ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಿಗೂ ಆತನ ಹೆಂಡತಿ ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣೀ ದೇವಿಗೂ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿಬಂದು, ತನ್ನ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಚರ್ಯೆಯಿಂದ ಮಹಾವೀರ ಮೊದಲಾದ ಅನ್ವರ್ಥನಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಜೈನರ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಗಣನೆಯಿಂದ ಅತಿ ಈಚಿನವನೆನಿಸಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಲ್ಕಾಧರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದನು.

ಅವತಾರ ಕಲ್ಯಾಣ

ಮಹಾವೀರನ ಜೀವವು ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಚ್ಯುತಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಚ್ಯುತಿಹೊಂದುವ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಸೌಧರ್ಮಸ್ವರ್ಗದ ಇಂದ್ರನು ಕುಬೇರನನ್ನು ಕರೆದು, "ಕುಬೇರ, ಮಹಾವೀರನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಈ ಅಚ್ಯುತಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು ಆಯುಸ್ಸು ಮಾತ್ರ. ಅನಂತರ ಈ ಜೀವವು ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜ್ಞಾತವಂತೀಯನೂ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರಿಯೂ ಆದ ಕುಂಡಲಪುರದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಮಹಾರಾಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವುದು. ಆ ಜೀವವನ್ನು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವ ಪುಣ್ಯವತಿಯಾದ ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣೀ ದೇವಿಯು ವೈಶಾಲಿಯ ರಾಜನಾದ ಚೇಟಕನ ಮಗಳು, ರಾಜಾ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ಪ್ರಿಯ ಪತ್ನಿ. ಈ ಅವತಾರದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನೀನು ಇಂದಿನಿಂದ ಆ ಗರ್ಭದ ಜನನದವರೆಗೆ—ಎಂದರೆ ಮುಂದೆ ಹದಿನೈದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ—ಆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ನಗರನಾದ ಕುಂಡಲಪುರದ ಸುತ್ತ ಹನ್ನೆರಡು ಯೋಜನಗಳವರೆಗೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸು. ಅದೇ ಕಾಲದವರೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಆ ರಾಜನ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ರತ್ನದ ಮಳೆ ಕರೆ" ಎಂದು ತಾನು ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕಂಡ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಅವತಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದನು. ಕುಬೇರನು ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಲು ತೀರ್ಥಂಕರನ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ಶ್ರೀ, ಹ್ರೀ, ಧೃತಿ, ಕೀರ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬ ಅರುವರು ದೇವಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಅವರು ಬಂದು ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣೀದೇವಿಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಅವತಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಟ್ಟರು.

ಆಗ, ಇಂದಿಗೆ ೨೫೩೭ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ಷಷ್ಠಿಯಂದು, ಉತ್ತರಾಫಲ್ಗುನೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ, ಮಹಾವೀರನ ಜೀವವು ಅಚ್ಯುತ ಸ್ವರ್ಗದ ಆಯುಸ್ಸನ್ನು ಮುಗಿಸಿ

ಬಂದು ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿತು. ಆಗ ಕಲ್ಪವಾಸಿ ದೇವತೆಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ತಾನೇ ಘಂಟಾನಾದವಾಯಿತು; ಜ್ಯೋತಿಷೀ ದೇವತೆಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹನಾದವಾಯಿತು; ಭವನವಾಸಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಖನಾದವಾಯಿತು; ವ್ಯಂತರ ದೇವತೆಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೇರೀ ಶಬ್ದವಾಯಿತು. ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಪೀಠ ಅದುರಿತು. ಆಗ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಅವತಾರವಾಯಿತೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು.

ತೀರ್ಥಂಕರನ ಅವತಾರವಾದ ಅದೇ ರಾತ್ರೆ ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣೀದೇವಿಯು ಪ್ರತಿ ತೀರ್ಥಂಕರನ ತಾಯಿಯೂ ಕಾಣುವ ಹದಿನಾರು ಶುಭ ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನು ತಾನೂ ಕಂಡಳು. ಕಂಡು, ತಾನು ಕಂಡುದನ್ನು ಮಾರನೆಯ ದಿನ ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು.

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಾಜನು ಆಕೆಗೆ ಅರ್ಧಾಸನ ಕೊಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಕೆ ಕಂಡ ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, "ದೇವಿ, ನೀನು ಕಂಡ ಹದಿನಾರು ಸ್ವಪ್ನಗಳೂ ಶುಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುವು. ನೀನು ಪಡೆಯುವ ಮಗನು ತೀರ್ಥಂಕರನಾಗುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಕಂಡ ಆನೆಯು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಬಿಳಿಯ ಗೂಳಿಯನ್ನು ಕಂಡುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಉತ್ತಮವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವನು. ಸಿಂಹವು ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗುವನು, ವೀರ್ಯವಂತನಾಗುವನು. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ದೇವತೆಗಳು ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವರು. ನಿನ್ನ ಮಗನು ಸುಗಂಧಮಯನಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಪಡೆದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಕಂಡ ಎರಡು ಹೂಮಾಲೆ ಹೇಳುವುದು. ನೀನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡುದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಜನಿಸುವನನು ಮೋಹದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವನು. ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕಂಡುದರಿಂದ ಆತನು ಭವ್ಯಜನರ ಹೃದಯವನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಹರಿಸುವನು. ನೀನು ಕಂಡ ಎರಡು ಮೀನು ನಿನ್ನ ಮಗನ ಅನಂತಸುಖವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ನಿನ್ನ ಮಗನು ಮಂಗಲಶರೀರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮಧ್ಯಾನಿಯಾಗುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಕಂಡ ಎರಡು ಕುಂಭ ತಿಳಿಸುವುದು. ಮುಂದೆ ನೀನು ಸರೋವರ ಕಂಡೆಯಲ್ಲವೆ! ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಬಾಲನು ಜೀವಿಗಳ ತೃಷ್ಣೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುವನೆಂದು ತಿಳಿ. ಆತನು ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವನೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ನಿನಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಕನಸು ಬಿತ್ತು. ನೀನು ನೋಡಿದ ಸಿಂಹಾಸನವು ಆತನು ಪಡೆಯುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪದವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು. ಆತನು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಇಳಿದುಬರುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಕಂಡ ವಿಮಾನ ತಿಳಿಸುವುದು. ಆತನು ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವನೆಂಬುದು

ನೀನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ನಾಗಭವನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆತನು ಅನಂತಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಕಂಡ ರತ್ನದ ರಾಶಿಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಕಡೆಯದಾಗಿ ನೀನು ಕಂಡ ಹೊಗೆಯಿಲ್ಲದ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಆತನು ಸಮಸ್ತ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುವುದು" ಎಂದು ಆ ಆ ಸ್ವಪ್ನಗಳ ಫಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವಿಯು ಆನಂದಿಸಿದಳು.

ಇತ್ತ, ತೀರ್ಥಂಕರರ ಅವತಾರವಾದುದನ್ನು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಮಹಾರಾಜನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, ತೀರ್ಥಂಕರರ ತಾಯಿತಂದೆಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ ತಾಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ ತೀರ್ಥಂಕರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ರುಚಕದ್ವೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಐವತ್ತಾರು ಮಂದಿ ದಿಕ್ಕುಮಾರಿಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ತೀರ್ಥಂಕರರ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋದರು.

ನೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನೀರು ಸೋಕದ ಕಮಲದಂತೆ ತೀರ್ಥಂಕರನು ತಾಯಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ಇದ್ದನು. ಆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳೂ ದಿಕ್ಕುಮಾರಿಯರು ತಾಯಿಗೆ ವಿಧವಿಧವಾದ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಕಲೆಗಳಿಂದ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜನ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣ

ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣೀ ದೇವಿಗೆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿತು. ಆಗ ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿಯ ರಾತ್ರಿಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಫಲ್ಗುನೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀರಸ್ವಾಮಿಯ ಜನನವಾಯಿತು. ಆಗ ಸರ್ವತ್ರ ಜಯಜಯಕಾರವೆದ್ದಿತು. ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಘಂಟಾನಾದವೂ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹನಾದವೂ ಭವನವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಖನಾದವೂ ವ್ಯಂತರರಲ್ಲಿ ಭೇರಿಯೂ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕೇಳಿಸಿತು. ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನ ಪೀಠ ಅದುರಿತು. ಆಗ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೂ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಜನನವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದರು. ತೀರ್ಥಂಕರನು ತಾಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಅವತರಿಸಿದ ದಿನ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಾಜನಿಗೂ ಇತರ ಕುಟುಂಬ ಜನಕ್ಕೂ ಸಂಪತ್ತು ವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು;

ಅವರ ತೇಜಸ್ಸು, ಯಶಸ್ಸು, ವೈಭವ, ಪರಾಕ್ರಮಗಳು ವರ್ಧಿಸಿದುವು. ತಾಯ ವರ್ಚಸ್ಸೂ ಪ್ರತಿಭೆಯೂ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅವಳು ಅನೇಕ ಗೂಢವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಲ್ಲವಳಾದಳು. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಅಧಿಕವಾದವು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಬಾಲನ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸರ್ವರೂ ಆ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ "**ವರ್ಧಮಾನ**" ಎಂಬ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟರು.

ತೀರ್ಥಂಕರನು ಜನಿಸಿದುದನ್ನು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದು, ಭಗವಂತನ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ನೆರವೇರಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಐರಾವತ ಆನೆಯನ್ನು ಏರಿ ಕುಂಡಲಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ತೆರದ ದೇವನಿಕಾಯವೂ ಹೊರಟಿತು. ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ಶಿಶುವನ್ನು ತರಲು ಇಂದ್ರಾಣಿಯು ಹೆರಿಗೆ ಮನೆಯ ಒಳಹೊಕ್ಕಳು. ಮಗುವಿನ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ತಾಯಿಗೆ ದುಃಖವಾಗಬಾರದೆಂದು ಎಣಿಸಿ ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣಿಗೆ ಸುಖನಿದ್ರೆ ಬರಿಸಿ, ಆಕೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಯಾಶಿಶುವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ, ಇಂದ್ರಾಣಿಯು ಭಗವಂತನನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಂದು ಐರಾವತದ ಮೇಲೆ ಇಂದ್ರನ ತೋಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದಳು. ಇಂದ್ರನು ಭಗವಂತನ ಸುಂದರ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಂಡು "ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ"ನಾದರೂ ಆತನ ರೂಪತೃಷ್ಣೆ ಆರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸರ್ವ ದೇವತೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಮಾನ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಏರಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಸುಮೇರು ಪರ್ವತದ ತುದಿಯ ಪಾಂಡುಕ ವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಾಕಾರದ ಪಾಂಡುಕ ಶಿಲೆಯ ನಡುವೆ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಇಳಿಸಿದರು. ಇಂದ್ರನು ಐದನೆಯ ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಿಂದ ಸಾವಿರದೆಂಟು ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತರಿಸಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ನಡೆಸಿದನು. ಆ ಅಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಾಲಿನ ಹನಿಗಳು ಭಗವಂತನ ಮೂಗಿನ ಒಳಗೆ ಹೋದವು. ಆಗ ಭಗವಂತನು ಸೀಂತ ಸೀನಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೂ ತರಗೆಲೆಗಳಂತೆ ಹಾರಿಹೋದರು. ಬಾಲಕನ ಆ ಅದ್ಭುತ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ದೇವತೆಗಳು ಆತನಿಗೆ "**ವೀರನಾಥ**" ಎಂಬ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟರು.

ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ಬಳಿಕ ಭಗವಂತನನ್ನು ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಸ್ತುತಿಸಿ, ಪುನಃ ಐರಾವತದ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಕುಂಡಲಪುರದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಮಾಯಾ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಹರಿಸಿ ಮಗುವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಮಗನ ವೈಭವವನ್ನು ಹಂಡು ತಾಯಿ ತಂದೆಗೆ ಅತಿಶಯ ಆನಂದವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಆಯಿತು. ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಆ ತಾಯಿತಂದೆಗೆ

ದೇವಲೋಕದಿಂದ ತಂದ ಆಭರಣ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಅವರೆದುರು ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯವಾಡಿ, ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ಆತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಜನ್ಮೋತ್ಸವವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಭಗವಂತನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಂಕರರಂತೆಯೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು. (೧) ಆತನ ದೇಹವು ಅತಿಶಯ ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. (೨) ಆ ದೇಹದಿಂದ ಸಹಜವಾದ ಸುಗಂಧವು ಹೊರಸೂಸುತ್ತಿತ್ತು. (೩) ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, (೪) ಮಲ ಮೂತ್ರಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. (೫) ಆತನ ಮಾತು ಮೃದುವಾಗಿತ್ತು, ಮಧುರವಾಗಿತ್ತು, ಯಾರನ್ನೂ ನೋಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. (೬) ಆತನ ಶಕ್ತಿ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು, (೭) ಆತನ ರಕ್ತ ಹಾಲಿನಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿತ್ತು. (೮) ಅತನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ೧೦೦೮ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿದ್ದವು. (೯) ಆತನ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಸಮವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿತ್ತು. (೧೦) ಆತನ ಮೂಳೆ, ಮಾಂಸ, ಕೀಲುಗಳು ವಜ್ರದಂತೆ ಅಭೇದ್ಯವಾಗಿದ್ದವು.

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಮತಿ ಶ್ರುತಿ ಅವಧಿ ಎಂಬ ಮೂರು ತೆರದ ಜ್ಞಾನವಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಸಂಜಯ ಮತ್ತು ವಿಜಯ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಚಾರಣ ಮುನಿಗಳು ಯಾವುದೋ ತತ್ವಾರ್ಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗಿದ್ದ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಬಹು ಪೇಚಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಭಗವಂತನು ಹುಟ್ಟಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮುನಿಗಳು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವರ ಸಂದೇಹಗಳೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯಾದುವು. ಆಗ ಮುನಿಗಳು ಭಗವಂತನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅತಿ ಆನಂದಿಸಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ "**ಸನ್ಮತಿ**" ಎಂಬ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಹೋದರು.

ಇಂದ್ರನು ಬಂದಾಗ ಭಗವಂತನ ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಅಮೃತವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅದರಿಂದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ತಾಯಿ ಮೊಲೆಯೂಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಬೆರಳಿನ ಅಮೃತದಿಂದಲೇ ಆತನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ದಿನ ದಿನದ ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳು ಆತನಿಗೆ ಸಮವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ತಾಳಿ ಅವನೊಡನೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ಅಲೌಕಿಕ ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತಾಯಿಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಿರಲು, ಭಗವಂತನು ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತಿದ್ದನು.

ಭಗವಂತನು ಬಾಲನಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಸಲ ಸಮವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲರೊಡನೆ ವನದಲ್ಲಿ ಮರ ಹತ್ತಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಸಂಗಮನೆಂಬ ದೇವತೆಯು ಮಹಾ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪದ ರೂಪಿನಿಂದ ಆ ವನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಭಗವಂತನು ಜೊತೆ ಬಾಲಕರೊಡನೆ ಏರಿದ್ದ ವೃಕ್ಷವನ್ನು

ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದನು. ಆ ಕರಿಯ ಹಾವನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತನ ಜೊತೆಯವರೆಲ್ಲ ತಾವು ಇದ್ದಿದ್ದ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಧುಮುಕಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಆದರೆ ಭಗವಂತನು ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೂ ಭಯಗೊಳ್ಳದೆ ಆ ಹಾವಿನ ಹೆಡೆಯಮೇಲೆ ತನ್ನೆರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದನು. ಸಂಗಮನ ಮದ ಮರ್ದನವಾಯಿತು. ಸಂಗಮನು ಭಗವಂತನ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಆತನಿಗೆ **"ಮಹಾವೀರ"** ಎಂಬ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಹೋದನು.

ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಸಮವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲಕರಾಗಿ ಬಂದ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ದೇವತೆಗಳು ಒಂದು ಮಾಯೆಯ ಆನೆಯನ್ನು ವೀರಪ್ರಭುವಿನ ಎದುರು ತಂದರು. ಜೊತೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಓಡಿ ಹೋದರಲ್ಲದೆ ಆನೆಯ ಬಳಿ ಯಾರೂ ಹೋಗವೊಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಭಗವಂತನು ಮಾತ್ರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಆ ಆನೆಯ ಬಳಿ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆದರ ಮೇಲೇರಿ ಕುಳಿತನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸರ್ವರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. "ವೀರ, ನಿನ್ನ ಸಮನಾದ ಬಲಶಾಲಿಯಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನಂತಹ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಿಲ್ಲ, ನಿನಗೆಣೆಯಾದ ಧೀರನಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು.

ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಎಂಟನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೆ ಶ್ರಾವಕನಾಗಿ ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಆಚೌರ್ಯ, ಕುಶೀಲತ್ಯಾಗ ಮೊದಲಾದ ಹನ್ನೆರಡು ವ್ರತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

ಭಗವಂತನು ಯೌವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟನು. ಆತನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಾಯಿತಂದೆಯರು ಬಹು ಬಲವಂತಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಪ್ರಭುವು ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಮತಿಸದೆ ಬಾಲಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರಲು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದನು.

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷವಾದಾಗ ಆತನಿಗೆ ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆಗ ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಆತನು ದ್ವಾದಶ ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಪರಿನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಕಲ್ಯಾಣ

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಭಗವಂತನು ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ಐದನೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರ್ಗದ ಲೋಕಾಂತಿಕ ದೇವರುಗಳು ಬಂದು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೂರು

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, “ಪ್ರಭೂ, ನೀನು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೀನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರು ಮಾಡಲಾಪರು! ಈ ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ನೀನು ಧನ್ಯ” ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಆತನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ಆತನ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿ ಹೋದರು.

ಭಗವಂತನು ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ದಿಗಂಬರೀ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹು ದುಃಖವಾಯಿತು. ತಾಯಿಯು ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಶೋಕಪಡುತ್ತ, “ಕಂದ, ನಿನಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲು ಕೂಡ ತಾಗಿದುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೀಗೆ ದಿಗಂಬರನಾಗಿ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ತಾಪವನ್ನು ತಾಳೀಯೆ? ನಿನ್ನ ಶರೀರವು ಬಹು ಸುಕುಮಾರನಾದುದು; ಸಂಯಮನವೆಂಬುದು ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಖಡ್ಗ. ನೀನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಶೋಭೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನೀನು ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಅವರೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾರು?” ಎಂದು ಮೋಹದಿಂದ ಗೋಳಾಡಿದಳು. ಭಗವಂತನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರೂ ಆಕೆಗೆ ಶಾಂತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಆಗ, ಭಗವಂತನ ಪರಿನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಕಲ್ಯಾಣವು ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ತನ್ನ ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಕುಂಡಲಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣಿಯನ್ನು ಕುರಿತು “ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಈ ಮಗನು ಜಗನ್ನಾಥನು. ಈ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದ ಏನು ಭಯ? ಈತನು ಇದುವರೆಗೆ ಅನಂತಕಾಲ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಿಸಿ ಈಗ ಕಡೆಯ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿರುವನು. ಈತನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಹೊಂದಿ ಸಕಲ ಭವ್ಯಜನಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವನು. ಸಕಲ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಈ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ದುಃಖವಾಗುವುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದು ತರವಲ್ಲ” ಎಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿದನು.

ಆಗ, ಇಂದ್ರನೊಡನೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ತೆರದ ದೇವಗಣವು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭವೆಂಬ ಹೊಸ ಅಪೂರ್ವ ರಚನೆಯ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು, ಜಯಜಯಕಾರಮಾಡುತ್ತ, ಆ ಪುರದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಜ್ಞಾತಷಂಡವೆಂಬ ವನಕ್ಕೆ ದೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕರೆದೊಯ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಚಂದನವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಸ್ಫಟಿಕ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಂಟಪವನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಭಗವಂತನು ಆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತನು.

ಕುಳಿತು, ಸಕಲ ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ಮೂಲಗುಣಗಳನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿ, ಸಿದ್ಧರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಐದು ಮುಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಗಡ್ಡದ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಐದು ಮಹಾವ್ರತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಇಂದ್ರನು ಸ್ವಾಮಿಯು ಲುಂಚಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೂದಲನ್ನು

ಆತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ರತ್ನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಒಯ್ದನು. ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನಿವಾಸಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಹೀಗೆ, ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿಯ ಹಸ್ತಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಮೂವತ್ತನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಿಗಂಬರೀ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದನು.

ಭಗವಂತನ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೇವ ಮನುಷ್ಯರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಭಗವಂತನ ವೈಭವವನ್ನು ಕಂಡು "ಇಷ್ಟು ವೈಭವ ಸಿಗುವುದಾದರೆ, ಯಾರು ತಾನೆ ದೀಕ್ಷೆ ಒಲ್ಲರು" ಎಂದು ಆಸೆಪಟ್ಟು ಪಾಪ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಇತರರು ಸಜ್ಜನರು "ಈ ಸಕಲ ವೈಭವಕ್ಕೂ ಈತನ ವೈರಾಗ್ಯವೇ ಮೂಲ ಕಾರಣವಲ್ಲವೆ!" ಎಂದು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಾವೂ ಅನೇಕ ತೆರದ ವ್ರತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು.

ತಪಸ್ಸು

ಇತ್ತ, ಭಗವಂತನು ಯೋಗಧಾರಣೆಮಾಡಿ ಪರ್ವತದಂತೆ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿದ್ದನು. ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು, ವ್ರತಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆರು ತಿಂಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ, ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಜ್ಞಾನವಾದ ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಕೊಂಡನು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಳೆಗಾಲದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚಾರ ಮಾಡದೆ ಒಂದೆಡೆ ತಂಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ತನ್ನ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗಬಾರದೆಂಬ ಪ್ರಾಣಿದಯೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ತಂಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನ ಪಡೆದ ಆರು ತಿಂಗಳನಂತರ ಭಗವಂತನು ಕೂಲಪುರವೆಂಬ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜನಾದ ಕೂಲನೆಂಬವನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡು "ಈತನು ಯಾರೋ ಮಹಾತ್ಮ. ದಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರ" ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಆತನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ, ಊಟಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಾಲು ತೊಳೆದು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಹಾಲುಅನ್ನದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ಭಗವಂತನ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣದನಂತರ ಇದೆ ಆತನ ಮೊದಲ ಭಿಕ್ಷೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಕೂಲನೃಪನ

ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಪಂಚಾಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಭಗವಂತನು ಮುಂದೆ ದಶಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಲನೃಪನು ಆತನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿದನು.

ಭಗವಂತನು ಮುಂದೆ ವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ತೆರದ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಎಂಟು ತೆರದ ಋದ್ಧಿಗಳೂ ಅನೇಕ ತೆರದ ಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದವು. ಭಗವಂತನು ಐದು ಮಹಾವ್ರತಗಳನ್ನೂ ಐದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ಮೂರು ಗುಪ್ತಿಗಳನ್ನೂ ೮೪,೦೦೦ ಉತ್ತರ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗೆಯೇ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತ ಭಗವಂತನು ಒಮ್ಮೆ ಉಜ್ಜಯಿನೀ ನಗರಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು 'ಅತಿಮುಕ್ತಕ'ವೆಂಬ ಶ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾದನು. ಆಗ ಸ್ಥಾಣುವೆಂಬ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ರುದ್ರನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ವೈರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಾನಾ ಉಪಸರ್ಗ ಕೊಟ್ಟನು. ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕರಾಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಒಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾಗುವನು. ಅಳುವನ್ನು ಕೂಗುವನು, ನಗುವನ್ನು ಹಾಡುವನು. ದಾಡೆ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಮುಖದಿಂದ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆ ಕಾರುತ್ತ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೆದರಿಸತೊಡಗಿದನು. ಆದರೆ ಭಗವಂತನು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಹೆದರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ರುದ್ರನು ಸಿಂಹದ ರೂಪು ತಾಳಿ ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಧಾವಿಸಿದನು. ಭಗವಂತನು ಅಲುಗಾಡಲಿಲ್ಲ. ರುದ್ರನು ಭಯಂಕರವಾದ ಮಾಯಾಸೇನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತನಿಗೆ ತೆರತೆರದ ಉಪಸರ್ಗಕೊಟ್ಟನು. ಆದರೂ ಭಗವಂತನು ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿದ್ದನು. ಆಗ ರುದ್ರನು ನಾಚಿ ತನ್ನ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಭಗವಂತನಿಗೆ "**ಅತಿ ವೀರ**" ಎಂಬ ಸಾರ್ಥಕನಾದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು, ಆತನಿಗೆ ಸ್ತುತಿಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋದನು.

ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಭಗವಂತನು ಕೌಶಾಂಬಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಚಂದನಾ ಎಂಬಾಕೆಯು ಆತನಿಗೆ ಆಹಾರವಿತ್ತಳು. ಈ ಚಂದನಾ ದೇವಿಯು ವೈಶಾಲಿಯ ರಾಜನಾದ ಚೇಟಕನ ಕಿರಿಯ ಮಗಳು. ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆಯೂ ಪರಮ ಸುಂದರಿಯೂ ಆದ ಆಕೆಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಧರನೊಬ್ಬನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಭಯದಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದನು. ಆಕೆಯ ಗೋಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಬೇಡನೊಬ್ಬನು ಅವಳನ್ನು ಕೌಶಾಂಬಿಯ ಋಷಭಸೇನನೆಂಬ ಧನಿಕನ ಮನೆಗೊಯ್ದನು. ಋಷಭಸೇನನ ಪತ್ನಿಯು ಚಂದನೆಯ ರೂಪಿಗೆ ಮತ್ಸರಿಸಿ ಆಕೆಗೆ ಅನೇಕ ತೆರದ ಕೋಟಲೆಕೊಟ್ಟು ಗೋಳುಗುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಚಂದನೆಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವದುಷ್ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಹಾವೀರ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೌಶಾಂಬಿಗೆ ಬಂದನು; ಚಂದನೆಯು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ

ಅರ್ಪಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಆಕೆಯ ಯಶಸ್ಸು ಹರಡಿತು. ಕೌಶಾಂಬಿಯ ರಾಣಿಯಾದ ಮೃಗಾವತಿಯು ಚಂದನೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಕುತೂಹಲಪಟ್ಟು, ಆಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಧರನು ಅಪಹರಿಸಿದ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಂಗಿ ಚಂದನೆಯೇ ಈಕೆಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಆಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಚಂದನೆಯು ನೀಡಿದ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನುಂಡನಂತರ ಭಗವಂತನು ಪುನಃ ವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಉಪವಾಸ ಧ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದನು. ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ತಾಳಿ ಕಠಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದನು.

ಭಗವಂತನು ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕಳೆದು, ತನ್ನ ನಲುವತ್ತೆರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೃಂಭಿಕಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಕೈವಲ್ಯ ಬೋಧೋತ್ಸವ

ಜೃಂಭಿಕಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಋಜುಪಾಲಿಕಾ ನದಿ. ಆ ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಶಾಲವೃಕ್ಷ. ಆ ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಭಗವಂತನು ಧ್ಯಾನವೆಂಬ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಆತ್ಮದ ಅನಂತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮುಸುಕಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದನು. ಆಗ, ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲ ದಶಮಿಯ ಹಸ್ತೋತ್ತರ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅನಂತವಸ್ತು ಪ್ರಕಾಶಿಯಾದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಅನಂತದರ್ಶನ, ಅನಂತ ಜ್ಞಾನ, ಅನಂತವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಂತಸುಖಗಳೆಂಬ ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯವು ಆತನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು.

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಹುಟ್ಟಿದುದನ್ನು ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದು, ಆಸನದಿಂದ ಎದ್ದು, ಏಳು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆದು ಪರೋಕ್ಷ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಕುಬೇರನನ್ನು ಕರೆದು "ಕುಬೇರ, ಭಗವಂತನ ಧರ್ಮೋಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಮವಸರಣ ಮಂಟಪವನ್ನು ರಚಿಸು" ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದನು.

ಸಮವಸರಣ ರಚನೆಯಾದನಂತರ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಆತನನ್ನು ೧೦೦೮ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು.

ಸಕಲ ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗಾಗುವಂತೆಯೇ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನಿಗೂ ಹತ್ತು ವಿಶೇಷಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುವು: (೧) ಆತನು ತಂಗಿದ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತ ನೂರು ಯೋಜನ ದೂರ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. (೨) ನಡೆಯಲಿ, ಕೂರಲಿ, ನಿಲ್ಲಲಿ, ಆತನ ಕಾಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. (೩) ಆತನು ಹೇಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕಿನವರಿಗೂ ಆತನ ಮುಖ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. (೪) ಅವನ ಬಳಿ ಬಂದವರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಿಂಸೆಯ ಭಾವನೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. (೫) ಆತನಿಗೆ ಯಾವ ದುಃಖವಾಗಲಿ ಉಪಸರ್ಗವಾಗಲಿ ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. (೬) ಆತನು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. (೭) ಆತನಿಗೆ ಸಕಲ ಕಲೆಗಳೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಕರಗತವಾಗಿದ್ದುವು. (೮) ಆತನ ಉಗುರು ಕೂದಲುಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. (೯) ಆತನ ಕಣ್ಣ ರೆಪ್ಪೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು (೧೦) ಆತನ ದೇಹದಿಂದ ನೆರಳು ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಆತನ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಫಲವಾಗಿ (೧) ಸರ್ವರಿಗೂ ಅರ್ಧಮಾಗಧೀ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; (೨) ಆತನ ಬಳಿಯವರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮೈತ್ರೀಭಾವ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು; (೩) ಶುಭ್ರವಾದ ಆಕಾಶ; (೪) ಸರ್ವದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ; (೫) ಅಕಾಲದ ಹಣ್ಣು ಹೂವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು; (೬) ಸುತ್ತ ಒಂದು ಯೋಜನ ದೂರ ನೆಲ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; (೭) ನಡೆಯುವಾಗ ಆತನ ಪಾದದಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಚಿನ್ನದ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು; (೮) ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಜಯಜಯಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; (೯) ಸುತ್ತ ಸುವಾಸನೆಯ ಗಾಳಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು; (೧೦) ಸುಗಂಧದ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು; (೧೧) ದೇವತೆಗಳು ದಾರಿಯ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು; (೧೨) ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; (೧೩) ಸಮವಸರಣದ ಮುಂದೆ ಧರ್ಮಚಕ್ರ ಹೋಗುತಿತ್ತು; ಮತ್ತು (೧೪) ಛತ್ರ, ಚಾಮರ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ದರ್ಪಣ, ಕಲಶ, ವರ್ಧಮಾನಕ (ಸುಗಂಧ ಚೂರ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ), ಮತ್ತು ಭದ್ರಾಸನಗಳೆಂಬ ಎಂಟು ಮಂಗಳವಸ್ತುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಆತನಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾದುದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಒಂದು ಅಶೋಕವೃಕ್ಷ ಸದಾ ಅವನ ಬಳಿಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಭದ್ರಾಸನ, ಮೂರು ಛತ್ರ, ಒಂದು ಸಿಂಹಾಸನ, ಒಂದು ಪ್ರಭಾಮಂಡಲ, ಅನಾಕ್ಷರೀವಾಣಿಯೆಂಬ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿ, ದೇವಲೋಕದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ—ಇವು ಆತನದಾಗಿದ್ದುವು. ಅರುವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಯಕ್ಷರು ಅವನಿಗೆ ಸದಾ ಚಾಮರವಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾ ದೇವತೆಗಳ ಗಾಯನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವೈಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಭುವು ಅನಂತದರ್ಶನ, ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ಅನಂತವೀರ್ಯ, ಅನಂತಸುಖ ಎಂಬ ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯದಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇಂದ್ರಭೂತಿ ಗೌತಮ

ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕುಬೇರನು ಸಮವಸರಣ ಮಂಟಪವನ್ನು ರಚಿಸಿದನಂತರ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡುವಾಗ ಭಗವಂತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಏನೂ ವಿಕಾರವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆತನ ತುಟಿ ನಾಲಗೆಗಳು ಅಲುಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಕ್ಷರರಹಿತವಾದ ವಾಣಿಯು, ಈ **ಅನಾಕ್ಷರೀ ವಾಣಿ**ಯು, ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಪುಣ್ಯಪರಿಪಾಕವುಳ್ಳವನು ಯಾರೂ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ತಿಳಿದು, ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬಲ್ಲವನಾರೆಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದು, "ಇಂದ್ರಭೂತಿ ಗೌತಮನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನೂ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಬಲ್ಲವನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದವನು. ಆದರೆ ಆತನು ಮಹಾ ಅಭಿಮಾನಿ, ಆತನಿಗೆ ಮಹಾ ಗರ್ವ. ಆತನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವೆನು. ಅವನು ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಮೊದಲ ಗಣಧರನಾಗುವನು" ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಕಠಿಣವಾದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು, ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷದಿಂದ ಗೌತಮನು ತನ್ನ ೫೦೦ ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರೊಡನಿದ್ದ ಬಳಿ ಬಂದು "ನಾನು ಶ್ರೀ ವರ್ಧಮಾನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಶಿಷ್ಯ, ಆತನು ನನಗೊಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾದನು. ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀನು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಗೌತಮನು ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆಯ ಗರ್ವದಿಂದ "ನಾನು ನಿನ್ನ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಾಗಬೇಕು" ಎಂದನು. ಈ ನಡುವೆ ಗೌತಮನ ೫೦೦ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಎಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು "ನಾವೂ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಅದರ ಅರ್ಥ ಬಿಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ೫೦೦ ಜನರೂ ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಾಗುವೆವು" ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರನು "ನನಗೆ

ಅಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಶ್ಲೋಕದ ಅರ್ಥ ಕೇಳಲು ಇಲ್ಲೇಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ!" ಎನ್ನಲು, ಗೌತಮನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರ ಹೇಳಿ "ನಿನ್ನ ಶ್ಲೋಕವೇನು, ಹೇಳು" ಎಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆಂದನು.

ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷದ ಇಂದ್ರನು

ತ್ರೈಕಾಲ್ಯಂ ದ್ರವ್ಯಷಟ್ಕಂ ಸಕಗತಿಗಣಾಃ ಸತ್ಪದಾರ್ಥಾ ನವೈವ
ವಿಶ್ವಂ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ ವ್ರತಸಮಿತಿವಿದಃ ಸಪ್ತತತ್ವಾನಿ ಧರ್ಮಃ
ಸಿದ್ಧೇರ್ಮಾರ್ಗಸ್ವರೂಪಂ ವಿಧಿಜನಿತಫಲಂ ಜೀವಷಟ್ಕಾಯ ಲೇಶ್ಯಾಃ
ಏತಾನ್ಯಃ ಶ್ರದ್ಧಧಾತಿ ಜಿನವಚನರತೋ ಮುಕ್ತಿಗಾಮೀ ಸ ಭವ್ಯಃ

ಎಂದನು.

ಇಂದ್ರಭೂತಿಗೆ ಆ ಶ್ಲೋಕ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಕಾಲ ಯಾವುದು? ಆರು ದ್ರವ್ಯ ಯಾವುದು? ನವ ಪದಾರ್ಥಗಳಾವುವು? ಈ ಶ್ಲೋಕ ಯಾವ ಗ್ರಂಥದ್ದು? ಯಾವುದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. "ಈ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಹೇಳಿಬಿಡೋಣವೆಂದರೆ, ಮಹಾವೀರನು ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಎದ್ದನಂತರ ನನ್ನ ಪೊಳ್ಳು ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನೆದುರು ಸೋತರೆ ನಗೆಗೀಡಾಗಿ ನನಗೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಹಾವೀರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಲೇಸು. ಆ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಬಳಿ ಸೋತರೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಅವಮಾನವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, "ನಿನ್ನ ಗುರುವಿನ ಎದುರಿಗೇ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳುವೆನು, ನಡೆ" ಎಂದು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮಹಾವೀರನ ಸಮವಸರಣಕ್ಕೆ ನಡೆದನು.

ಇಂದ್ರನ ಮನೋರಥ ಕೈಗೂಡಿತು. ಇಂದ್ರಭೂತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ೫೦೦ ಶಿಷ್ಯರೂ ನಡೆದರು. ಆತನ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ವಾಯುಭೂತಿ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯರು ತಾವೂ ತಮ್ಮ ಐನೂರು ಐನೂರು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಹೊರಟರು.

ಸಮವಸರಣದ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯ ಮಾನಸ್ತಂಭವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕ್ಷಣ ಆಯೆಲ್ಲರ ಮಾನವಡಗಿತು. ಬಲ್ಲರೂ ನಮ್ರರಾಗಿ ಸಮವಸರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಂಡ ಕ್ಷಣ ಅವರ ಮಿಥ್ಯಾವಿಚಾರ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಗದ್ಗದಕಂಠರಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ೧೦೦೮ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಆತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಸಮವಸರಣದ ಮನುಸ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರು.

ಆಗ ಇಂದ್ರಭೂತಿಯು "ದೇವ, ತಮ್ಮಿಂದ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವಾಗಬೇಕು. ಜೀವತತ್ವದ ಲಕ್ಷಣವೇನು? ಅದರ ಗುಣ ಪರ್ಯಾಯಗಳೇನು? ಸಂಸಾರದ ರೂಪವಾವುದು? ಮೋಕ್ಷದ ಸ್ವರೂಪವೇನು? ಕೃಪೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಆಗ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯಿಂದ ತತ್ವನಿರೂಪಣೆ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಸಪ್ತಭಂಗೀ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸಪ್ತತತ್ವ, ನವಪದಾರ್ಥ, ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದನು. ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವನ್ನೂ ಅದರ ಒಳಭೇದಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮ ಮುನಿಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಭಗವಂತನು ವಿವರಿಸಿದನು.

ಆ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವು ಎದೆಗೆ ನಾಟಿ ಇಂದ್ರಭೂತಿಯೂ ಅವನ ಇಬ್ಬರು ತಮ್ಮಂದಿರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ದಿಗಂಬರೀ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಜೈನ ಸಾಧುಗಳಾದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಭೂತಿಗೆ ಅಂದೇ ಅವಧಿಜ್ಞಾನವೂ ಮನಃಪರ್ಯಯ ಜ್ಞಾನಗಳೂ ಉಂಟಾದವು. ಅವನು ಭಗವಂತನ ಪ್ರಥಮ ಗಣಧರನಾಗಿ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ವಾಣಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದನು.

ಅನಂತರ, ಭಗವಂತನು ಸರ್ವತ್ರ ವಿಹಾರಿಸಿ ಧರ್ಮದ ಮಳೆಗರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ಭಗವಂತನನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಅಂತೆಯೇ ಭಗವಂತನು ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ಸರ್ವತ್ರ ಸಂಚರಿಸಿದನು. ಕುಬೇರನು ಮೊದಲಿನ ಸಮವಸರಣವನ್ನು ಲಯಿಸಿ, ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಗೆಯ್ದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಮವಸರಣವನ್ನು ರಚಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಮಹಾವೀರ ಸಂಘ

ಹೀಗೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ಒಂದು ಸಲ ಭಗವಂತನ ಸಮವಸರಣವು ಮಗಧದ ರಾಜಗೃಹನಗರದ ಬಳಿ ವಿಪುಲಾಚಲ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ತಂಗಿತು. ಅದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆರೂ ಋತುಗಳ ಹೂ ಹಣ್ಣು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಆ ಅಪೂರ್ವ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ವನಪಾಲಕನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಗಧದ ರಾಜನಾದ ಶ್ರೇಣಿಕ ಬಿಂಬಿಸಾರನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದನು. ರಾಜನು ಆ ಆಕಾಲದ ಕುಯಿಲಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು, ಅದು ಸ್ವಾಮಿಯ ಸಮವಸರಣದ ಮಹಿಮೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಬಹು ಮುದಗೊಂಡು, ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಎದ್ದು, ವಿಪುಲಾಚಲದ ಕಡೆ ಏಳು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆದು, ಪರೋಕ್ಷ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಭೇರಿ ಹೊಯಿಸಿ, ಪರಿಜನರೊಡನೆ ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ, ಮಾನಸ್ತಂಭವನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು, ಛತ್ರ ಚಾಮರ ಮುಂತಾದ ರಾಜಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ

ಸಮವಸರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಸ್ತುತಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು.

ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನಂತರ ಶ್ರೇಣಿಕನು ಗೌತಮ ಗಣಧರನನ್ನು ಕುರಿತು "ನಾನು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆ? ಯಾವ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಈಗ ರಾಜನಾದೆ? ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಗತಿ? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸು" ಎಂದನು.

ಆಗ ಗೌತಮ ಗಣಧರನು ಶ್ರೇಣಿಕನ ಸಮಸ್ತ ಪೂರ್ವಜನ್ಮವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿ "ಮುಂದೆ ೮೪೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ನೀನು ಮೊದಲ ನರಕದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ದುಃಖಪಟ್ಟು, ಅನಂತರ ಭಾವೀ ತೀರ್ಥಂಕರರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನಾಗಿ ಪದ್ಮನಾಭಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮುಕ್ತಿಪಡೆಯುವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೇಣಿಕನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹುವಾಗಿ ಆನಂದಿಸಿದನು. ಆತನ ಭವಾವಳಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಅವರು ವೈರಾಗ್ಯಹೊಂದಿ ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗೃಹಸ್ಥರು ಶ್ರಾವಕರ ಹನ್ನೆರಡು ವ್ರತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೇಣಿಕ ರಾಜನಂತೆಯೇ ವೈಶಾಲಿಯರಸನಾದ ಚೇಟಕನು ಕೂಡ ಭಗವಂತನ ಶ್ರಾವಕನಾದನು. ಶ್ರೇಣಿಕನ ಮಕ್ಕಳಾದ ವಾರಿಷೇಣನೂ ಅಭಯಕುಮಾರನೂ ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮುನಿಗಳಾದರು. ಹೇಮಾಂಗದ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜಪುರಿಯ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಸತ್ಯಂಧರರಾಜನ ಮಗನಾದ ಜೀವಂಧರನು ಕೂಡ ಭಗವಂತನ ಶಿಷ್ಯನಾದನು. ಚೇಟಕನ ಮಗಳಾದ ಚಂದನೆಯು, ಅಂದು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯಿಟ್ಟವಳು, ಪ್ರಭುವಿನ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿ, ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಮಾಡಿ. ಮಹಾವೀರನ ಸಂಘದ ಆರ್ಯಿಕೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ನಾಯಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಆಯುಷ್ಯ ಮುಗಿದನಂತರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

ಭಗವಂತನು ತಾನು ಕೇವಲಿಯಾದಂದಿನಿಂದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ, ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ವರ್ಷದ ತನಕ, ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತ ಸಂಚರಿಸಿದನು. ಆತನ ಸಮವಸರಣದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಭೂತಿ ಮೊದಲಾದ ಹನ್ನೊಂದು ಗಣಧರರಿದ್ದರು; ವಾಯುಭೂತಿ, ಅಗ್ನಿಭೂತಿ, ಶುಚಿದತ್ತ, ಸುಧರ್ಮ, ಮಾಂಡವ್ಯ, ಮೌರ್ಯಪುತ್ರ, ಅಕಂಪನ, ಅಚಲ, ಮೇದಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾಸ ಎಂಬವರು ಉಳಿದ ಹತ್ತು ಗಣಧರರು. ಈ ಹನ್ನೊಂದು ಗಣಧರರಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಭೂತಿ ಮತ್ತು ಸುಧರ್ಮ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದವರು ಭಗವಂತನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮಡಿದರು.

ಇವರಲ್ಲದೆ ೯೯೦೦ ಮುನಿಗಳೂ ೩೦೦ ಅಂಗಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳೂ ೧೩೦೦ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ೯೦೦ ಋದ್ಧಿವಿಕ್ರಿಯಾಯುಕ್ತರೂ ೫೦೦ ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ೭೦೦ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ೯೦೦ ಅನುತ್ತರವಾದಿಗಳೂ—ಒಟ್ಟು ೧೪೦೦೦ ಮುನಿಗಳೂ ೩೬೦೦೦ ಆರ್ಯಿಕೆಯರೂ ಭಗವಂತನ ಸಮವಸರಣದೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಶ್ರಾವಕರೂ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಶ್ರಾವಿಕೆಯರೂ ಅಸಂಖ್ಯ ದೇವದೇವಾಂಗನೆಯರೂ ಭಗವಂತನ ಧರ್ಮೋಪದೇಶದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೋಕ್ಷ ಕಲ್ಯಾಣ

ಭಗವಂತನಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾಸ ಮುಂಚೆ ಭಗವಂತನು ಬಿಹಾರಿನಲ್ಲಿಯ ಪಾವಾಪುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತನು. ಪಾವಾಪುರಿಯ ವನದ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸರೋವರವಿತ್ತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಉಳಿದಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಅಘಾತಿಕರ್ಮದ ೮೫ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಗೊಳಿಸಿದನು. ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ದಶಿಯ ರಾತ್ರೆ ಉಳಿದ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಪ್ರಭಾತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಿನಕ್ಷತ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಜೀವವು ನಶ್ವರವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ತೊರೆದು ಲೋಕಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೆಲಸಿತು.

ಆಗ ಭಗವಂತನ ನಖ ಕೇಶ ಹೊರತಾಗಿ ಶರೀರ ಸರ್ವವೂ ಕರ್ಪೂರದಂತೆ ಲಯವಾಯಿತು. ಪ್ರಭುವಿನ ಪರಿನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದ ಇಂದ್ರನು ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಬಂದು, ಮಾಯಾಶರೀರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ನಖ ಕೇಶಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ, ಚಂದನಾದಿ ದಿವ್ಯದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅಗ್ನಿಕುಮಾರನ ಮಕುಟದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗೆಯ್ದನು. ಆ ಪರಿನಿರ್ವಾಹೋತ್ಸವವಾದನಂತರ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಭಗವಂತನು ನಿರ್ವಾಣಪಡೆದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗೌತಮ ಗಣಧರನಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಪರಿನಿರ್ವಾಣವೂ ಗೌತಮಸ್ವಾಮಿಯ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಸಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಕತ್ತಲು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವಾಗ, ಆ ಇರಡೂ ಉತ್ಸವಗಳ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ರತ್ನಮಯ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿದರು; ಜನರು

ತುಪ್ಪ ಕರ್ಪೂರ ತೈಲಗಳಿಂದ ದೀಪ ಹತ್ತಿಸಿದರು. ಅಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ **ದೀಪಾವಲಿ**ಯನ್ನು ಮಹಾವೀರ ನಿರ್ವಾಣದ ನೆನಪಿನಿಂದ ಇಂದೂ ಸರ್ವತ್ರ ಆಚರಿಸುವರು.

“ಶಾಕ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಟಪ”
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ—ಬೆಂಗಳೂರು
ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು
(೧೯೩೭-೧೯೩೮)

ಬುದ್ಧ ವಚನ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ
ಪಾಲಿ ಪಜ್ಜ ಪುಷ್ಪಂಜಲಿ
ಮೂರು ಪಾಲಿ ಸೂತ್ರಗಳು
ಬುದ್ಧನು ಹೇಳಿದ ಕತೆಗಳು*
ಧಮ್ಮಪದ*

ಶಾಕ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಟಪದ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ
ಧರ್ಮ-ಸಾಹಿತ್ಯ-ದೃಷ್ಟಿ
ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದ ತೀರ್ಥಕರೂ ತೀರ್ಥಕರರೂ

ಮಹಾವೀರನ ಮಾತುಕತೆ
ಶ್ರೀ ಗೋಮಟೇಶ್ವರ
ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ
ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ*

* ಈ ಗುರುತಿನವು ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿವೆ.

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

’ಬುದ್ಧವಚನ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ’

’ಪಾಲಿ ಪಜ್ಜಪುಷ್ಪಂಜಲಿ’

“**Triveni**”, *Madras, July 1937*:

“...on excellent translation of Selections from the Pali Buddhistic Texts and forms a very useful introduction to the study of Buddhism... The translation is in chaste Kannada which retains all the beauty and grace of the original Pali, while at the same time avoiding the tiresome repetitions found in the original... Such works as these are not merely of academic or scholarly interest, but are as much necessary for a man of the world to guide him in his lfe and everyday activities... The book is beautifully bound and the author’s brief introduction, the select index and the glossary are extremely useful.”

“**Modern Review**”, *June 1937*:

“...This work was long overdue... The translation from the original Pali sources in chaste Kannada in an elegant style is to be appreciated... The printing and get-up is excellent.”

“**The Hindu**”, *23rd May 1937*:

“The whole work bears the impress of the tremendous efforts put forward by the author and of his desire to serve

Buddhism… The book will prove as an incentive at least to some, to taste the beauties of Pali literature at the very source.”

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

“ಶ್ರೀ ಗೋಮಟೇಶ್ವರ”

Prof. A. N. Upadhye, M.A., *Prof. of Ardhamagadhi, Rajaram College, Kolhapur*:

“Just today I read practically the whole of your valuable monograph on Sri Gommatesvara with pleasure and profit, you have made a judicious selection of the details and presented them in a vivid and lucid style. Gommata image has made valuable contribution to Indian Art, and you have done a great service by introducing, in words and selected pictures, Gommatesvara to the Kannada Public.”

M. Govinda Pai, Esq., *Manjeswar, S. Kanara*:

“It is an exceedingly well-written book teeming with interesting information. It really does much credit to you as its author. It reads like a romance from cover to cover and will be read with interest by one and all. Congratulations.”

D. Manjaya Hegde Esq., M.L.C, *Dharmastal, S. Kanara*:

“The book is nicely and scholarly brought out. Certainly, the whole community will be gratefal to you for your earnest endeavour in bringing into light such historical and traditional facts.”

M. C. Lakshmipathiah Esq., B. A.,
General Secretary, Mysore Jaina Association :

"We must thank you sincerely for the very enterprising and good work you have been doing in connection with Jaina Religion and Literature."

ಶ್ರೀಯುತ ಶ್ರೀವರ್ಮ ಜೈನಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ:

"ತಮ್ಮ 'ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ 'ತೀರ್ಥಕ' ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ 'ವಿವೇಕಾಭ್ಯುದಯ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಖಂಡನ ಮಂಡನ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಮನನೊಂದಿರುವ ಜೈನರಿದ್ದರೆ ಅವರೊಮ್ಮೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಲೇ ಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮಗೆ ಜೈನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ. ತಾವು ಕೈಕೊಂಡ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸ್ತುತ್ಯವಾದುದು."

ಈ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ
ಸತ್ಯಶೋಧನ ಪ್ರಕಟನಾಲಯ, ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.